

Osvrt na radnopravne i službeničke odnose u doba koronakrize – županije i proračunski korisnici

#kronakriza

#posebneokolnosti

Vedran Vukobrat, dipl. iur.
Pravni savjetnik

LIBUSOFT CICOM d.o.o.

Prije nego krenemo...

Uvažavajući dinamiku izmjena normativnog okvira, zatim nejasne i neodređene odredbe relevantnog normativnog okvira, kao i specifična uređenja određenih upravnih i drugih područja unutar različitih jedinica lokalne samouprave, sva mišljenja, stavove i komentare izrečene u ovom izlaganju valja promatrati kao vrlo subjektivne i vremenski ograničene na dan **22. travnja 2020.**

Činjenice...

- pandemija koronavirusa COVID-19
- postojanje obvezujućih mjere Stožera civilne zaštite o zabrani kretanja i napuštanja prebivališta
- ugrožena radna mjesta i likvidnost svih subjekata čija je poslovna aktivnost uslijed navedenih okolnosti smanjenja i ugrožena
- utjecaj novonastale situacije na postojeće radnopravne i službeničke režime
- izostanak jasnih i nedvojbenih odredbi u postojećem normativnom okviru

Stvarni & akutni problemi...

- radno vrijeme
- mjesto rada
- potreba za radom?
- univerzalna primjenjivost radnopravnih instituta (!)
- pitijski odgovori nadležnih tijela
- **stihijska ad-hoc rješenja**
- **problemi vezani uz donositelje odluka**
 - iracionalna očekivanja
 - inzistiranje na brzim, zakonitim i točnim rješenjima novonastalih situacija

Neke potencijalne situacije... dugoročno

- smanjenje plaća i drugi materijalnih prava radnika
- smanjenje broja radnika/službenika
- potencijal za tužbe i radnopravne sporove
- **odlazak kvalitetnih radnika/službenika**

Normativni okvir...

- **Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi** (NN 86/08, 61/11 i 04/18)
- **Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi** (NN 28/10)
 - Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 74/10)
- **Zakon o radu** (NN 93/14, 127/17 i 98/19) – **xy/20?!?**
 - Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (NN 73/17)
- **Zakon o zaštiti na radu** (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18)
 - Pravilnik o izradi procjene rizika (NN 112/14 i 129/19)

Međutim, normativni okvir valja promatrati šire...

Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15 i **118/18**)

Članak 22.a

(1) U slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, **Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske donosi odluke i upute koje provode stožeri civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.**

(2) Odluke i upute iz stavka 1. ovoga članka donose se radi zaštite života i zdravlja građana, očuvanja imovine, gospodarske aktivnosti i okoliša te ujednačavanja postupanja pravnih osoba i građana.“

Stoga je Stožer civilne zaštite donio...

- Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja
- Odluka o privremenoj zabrani prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske
- Odluka o načinu održavanja pogreba i posljednjih ispraćaja
- Odluka o mjerama prilikom sklapanja braka i životnog partnerstva
- Odluka o stavljanju izvan uporabe dječjih igrališta i otvorenih sportskih igrališta
- Odluka o graničnim prijelazima preko kojih će se odvijati tranzitni promet teretnih vozila preko teritorija Republike Hrvatske
- Odluka o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj
- Odluka o uvođenju nužne mjere posebne organizacije rada epidemiološke službe i posebnih epidemioloških mjera vezanih uz virus SARS CoV-2 za vrijeme proglašene epidemije bolesti COVID19
- Odluka o uvođenju nužne mjere posebne organizacije hitne medicinske službe i sanitetskog prijevoza za vrijeme proglašene epidemije bolesti COVID19
- Odluka o općim i specifičnim mjerama zaštite koje obavezno provode pružatelji usluge taxi prijevoza
- Odluka o mjeri obustave rada tržnica i svih objekata u sastavu tržnica u kojima se obavljaju druge djelatnosti –
- Odluka o radnom vremenu trgovina
- Odluka o postupanju i primjeni karantene i kućne izolacije za vozače teretnih vozila međunarodnog transporta za vrijeme proglašene epidemije bolesti COVID-19
- Odluka o uvođenju nužne mjere posebne organizacije ustanova socijalne skrbi i drugih pružatelja socijalnih usluga za vrijeme proglašene epidemije bolesti COVID-19
- Odluka o uvođenju izvanrednog međugradskog prometa
- Odluka o iznimnom dopuštenju rada uz pridržavanje posebnih uvjeta za određene vrste tržnica i objekata na tržnicama za vrijeme proglašene epidemije COVID-19
- Odluka o iznimnoj obustavi mjere ograničenja rada prodavaonica u kojima se prodaje građevinski materijal zbog saniranja posljedica potresa u Gradu Zagrebu i Krapinsko-zagorskoj županiji

Friško od 21. travnja 2020. iz NN 48/20!!!

- **Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja (NN 32/20)**
 - Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja (**NN 48/20**)
- **Odluka o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj (NN 35/20)**
 - Odluka o izmjeni i dopuni odluke o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj (NN **39/20**)
 - Odluka o dopuni Odluke o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj (**NN 48/20**)
- **Odluka o organizaciji rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 (NN 32/20)**

Friško od 25. travnja 2020. iz NN 51/20!!!

- ~~• Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja (NN 32/20)~~
 - ~~• Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja (NN 48/20)~~
- **Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja za vrijeme trajanja proglašene epidemije bolesti COVID-19!!!**

Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

I.

S obzirom na put prijenosa bolesti COVID-19 **sve osobe na području Republike Hrvatske obvezne su strogo se pridržavati** protuepidemijskih mjera i stroge mjere socijalnog distanciranja iz ove Odluke u trajanju od 30 dana od dana donošenja ove Odluke.

II.

Stroga mjera socijalnog distanciranja nalaže izbjegavanje bliskog osobnog kontakta u razmaku od najmanje dva (2) metra u zatvorenom prostoru i jednog (1) metra na otvorenom prostoru.

III.

Protuepidemijske mjere koje se nalažu ovom Odlukom su:

- zabrana održavanja **svih javnih događaja i okupljanja više od 5 osoba** na jednom mjestu
- obustava rada u djelatnosti trgovine osim:

Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

Poslodavci su **obvezni**:

- organizirati **rad od kuće gdje je moguće, otkazati sastanke ili organizirati telekonferencije** i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu
- otkazati službena putovanja izvan države osim prijeko potrebnih
- (!)zabraniti dolazak na radna mjesta radnicima koji imaju povišenu tjelesnu temperaturu i smetnje s dišnim organima, a posebno suhi kašalj i kratki dah

Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

- obustava rada svih kulturnih djelatnosti (**muzeji, kazališta, kina, knjižnice, čitaonice**) te obustava održavanja izložbi, revija i sajмова
- obustava rada ugostiteljskih objekata svih kategorija, uz izuzetak usluge pripreme i dostave hrane, usluge smještaja te rada pučkih i studentskih kuhinja
- obustava rada uslužnih djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (npr. frizeri, kozmetičari, brijači, pedikeri, saloni za masažu, saune, bazeni)
- obustava **svih sportskih natjecanja** i organiziranih treninga te obustava rada teretana, sportskih centara, fitness i rekreacijskih centara
- obustava održavanja dječjih i drugih radionica te organiziranih plesnih škola
- obustava rada autoškola i škola stranih jezika
- obustava vjerskih okupljanja

FRIŠKO!!!! Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

(...)

VIII.

Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja («Narodne novine» broj 32/20 i 48/20) i Odluka o iznimnoj obustavi mjere ograničenja rada prodavaonica u kojima se prodaje građevinski materijal zbog saniranja posljedica potresa u Gradu Zagrebu i Krapinsko-zagorskoj županiji («Narodne novine» broj 38/20) stavljaju se izvan snage danom primjene ove Odluke.

IX.

Ova Odluka stupa na snagu **danom donošenja** i objavit će se u »Narodnim novinama«.

FRIŠKO!!!! Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

I.

S obzirom na mogućnost prijenosa bolesti COVID-19 sve osobe na području Republike Hrvatske obvezne su strogo se pridržavati protuepidemijskih mjera i stroge mjere fizičkog distanciranja iz ove Odluke te posebnih preporuka i uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

II.

Stroga mjera fizičkog distanciranja nalaže izbjegavanje bliskog osobnog kontakta u razmaku od najmanje dva (2) metra u zatvorenom prostoru i jednog (1) metra na otvorenom prostoru.

FRIŠKO!!!! Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

III.

Protuepidemijske mjere koje se nalažu ovom Odlukom su:

- zabrana održavanja svih javnih događanja i okupljanja više od pet (5) osoba na jednom mjestu
- obustava rada poslovnih subjekata koji obavljaju djelatnost trgovine unutar trgovačkih centara, izuzev prodavaonica kojima je do dana primjene ove Odluke bio dopušten rad sukladno Odluci o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja («Narodne novine» broj 32/20 i 48/20)
- obustava svih kulturnih djelatnosti, održavanja izložbi, revija i sajмова, **izuzev rada knjižnica, muzeja, galerija, antikvarijata i knjižara**
- obustava rada ugostiteljskih objekata svih kategorija, uz izuzetak usluge pripreme i dostave hrane, usluge smještaja te rada pučkih i studentskih kuhinja
- **obustava rada poslovnih subjekata koji obavljaju uslužne djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (primjerice: frizeri, kozmetičari, brijaći, pedikeri)**
- obustava rada poslovnih subjekata koji obavljaju uslužne djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (saloni za masažu, saune, bazeni)

FRIŠKO!!!! Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

- obustava rada teretana, sportskih centara, fitness i rekreacijskih centara
- obustava svih sportskih natjecanja i organiziranih treninga, izuzev treninga sportašica i sportaša I. i II. kategorije u pojedinačnim sportovima te treninga seniorskih sportskih ekipa koje nastupaju u najvišem stupnju natjecanja
- obustava održavanja dječjih i drugih radionica te organiziranih plesnih škola
- obustava rada autoškola i škola stranih jezika
- obustava vjerskih okupljanja.

Protuepidemijska mjera iz podstavka 5. ove točke određuje se u trajanju do 3. svibnja 2020. godine.

Protuepidemijska mjera iz podstavka 11. ove točke određuje se u trajanju do 1. svibnja 2020. godine.

FRIŠKO!!!! Odluka o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja

V.

Poslodavci su obvezni:

- organizirati **rad od kuće** gdje je moguće, otkazati sastanke ili organizirati telekonferencije i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu
- otkazati službena putovanja izvan države osim prijeko potrebnih
- zabraniti dolazak na radna mjesta radnicima koji imaju povišenu tjelesnu temperaturu i smetnje s dišnim organima, a posebno suhi kašalj i kratki dah.

VI.

Stožeri civilne zaštite dužni su osigurati provedbu i nadzor nad provedbom ove Odluke.

Odluka o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka u Republici Hrvatskoj (NN 35/20 i 39/20)

I.

S obzirom da na pojedinim područjima postoji znatno povećani rizik od prijenosa bolesti COVID-19, a kako bi se smanjila mogućnost daljnjeg širenja bolesti zabranjuje se napuštanje mjesta prebivališta i stalnog boravka.

II.

Zabrana iz točke I. ove odluke ne odnosi se na:

- a. promet i kretanje nužno za opskrbu navedenih područja,
- b. dnevne migracije zaposlenih u službama bitnim za: pružanje zdravstvene i veterinarske zaštite, dostavu lijekova i sanitetskog materijala, održavanje komunalne djelatnosti, vodoopskrbe i odvodnje, opskrbe plinom i strujom, zaštitarske službe,
- c. izvješćivanje javnosti,
- d. stanovnika koji zahtijevaju hitnu medicinsku skrb,
- e. iz vitalnih obiteljskih razloga, poput pružanja skrbi djeci ili starijim osobama ili kupnje hrane i osnovnih potrepština,
- f. **putovanja na posao i s posla ako je obavljanje posla neophodno i ne može se obaviti od kuće,**
- g. žurne i operativne službe koje sudjeluju u sprječavanju širenja bolesti COVID-19.

Odluka o organizaciji rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

710

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 150/11, 119/14, 93/16 i 116/18), **Vlada Republike Hrvatske** je na sjednici održanoj 19. ožujka 2020. godine donijela

ODLUKU

O ORGANIZACIJI RADA TIJELA DRŽAVNE UPRAVE ZA VRIJEME TRAJANJA EPIDEMIJE BOLESTI COVID-19 UZROKOVANE VIRUSOM SARS-CoV-2

I.

Ovom Odlukom uređuje se organizacija rada u **tijelima državne uprave** te **stručnim službama Vlade Republike Hrvatske** za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2.

Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Glavno tajništvo Vlade Republike Hrvatske, Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske i Državni inspektorat obvezni su osigurati redovno obavljanje poslova iz svog djelokruga uz odgovarajuću primjenu mjera iz ove Odluke. Odluka se ne primjenjuje na policijske službenike i službenike Civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova, te pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Odluka o organizaciji rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2

IV.

Rad tijela državne uprave organizirat će se u dvije skupine nužnog osoblja (**skupina A i skupina B**), koje će neovisno jedna o drugoj osigurati kontinuirano obavljanje poslova.

Skupine nužnog osoblja izmjenjivat će se svaka dva tjedna, a radni prostor će se između dvije smjene dezinficirati.

V.

Državni službenici i namještenici koji neće obavljati posao na radnom mjestu kao nužno osoblje obvezni su rad obavljati kod kuće radnim danom u propisano radno vrijeme na način i pod uvjetima koje utvrdi čelnik tijela odlukom.

IX.

Ova Odluka **primijenit će se na odgovarajući način i na javne službe**, osim područja zdravstva, znanosti i obrazovanja i socijalne skrbi, koja se uređuju posebnim propisima.

Za javne službe Odluku iz točke II. ove Odluke donijet će **ravnatelji** odnosno **čelnici javnih službi**. Čelnik tijela državne uprave, sukladno svom djelokrugu, može na zahtjev ravnatelja odnosno čelnika javne službe dati suglasnost da se, radi osiguranja redovnog obavljanje poslova, pravila iz ove Odluke primjenjuju i na način drugačiji od utvrđenog.

Što je javna služba?

- pojam nije određen Zakonom o sustavu državne uprave ?!?
- pojam nije određen ni ZLP(R)S!
- U Zakonu o plaćama u javnim službama (NN 27/01 i 39/09) određeno je:

*Javne službe u smislu ovoga Zakona jesu: **javne ustanove** i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u **državnom proračunu**, **Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje**, **Hrvatski zavod za zapošljavanje**, **Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje** i javne ustanove kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz sredstava **Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje**.*

Što ako se ne pridržavamo mjera stožera?

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 47/20) od 17. travnja 2020.

Članak 16.

Iza članka 76. dodaje se članak 76.a koji glasi:

»Članak 76.a

Novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako se ne pridržava sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, izolacije u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija (članak 47. stavak 2. točka 8.),
2. ako se ne pridržava sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti stavljanja u karantenu (članak 55. stavci 1. i 2.).«.

Članak 17.

Članak 79. mijenja se i glasi:

»Za svaku povredu odredaba ovoga Zakona sanitarni inspektor Državnog inspektorata može, na licu mjesta, naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 5.000,00 kuna.«.

Neke bitne razlike između službenickog odnosa i općeg radnopravnog odnosa...

O hijerarhiji propisa i dokumenata... radnopravni odnosi

Dužnost poštivanja propisa u vezi s radnim odnosom

Članak 8.

(1) U radnom odnosu poslodavac i radnik dužni su pridržavati se odredbi (1) ovoga i drugih zakona, (2) međunarodnih ugovora koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i objavljeni, a koji su na snazi, (3) drugih propisa, (4) kolektivnih ugovora i (5) pravilnika o radu.

(2) Prije stupanja radnika na rad, poslodavac je dužan omogućiti radniku da se upozna s propisima u vezi s radnim odnosima te ga je dužan upoznati s organizacijom rada i zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.

(3) Propisi o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu, kolektivni ugovor i pravilnik o radu **moraju se na prikladan način učiniti dostupnima radnicima.**

(4) Na sklapanje, valjanost, prestanak ili drugo pitanje u vezi s ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom ili sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, a koje nije uređeno ovim ili drugim zakonom, primjenjuju se u skladu s naravi toga ugovora, **opći propisi obveznoga prava**

O hijerarhiji propisa i dokumenata... radnopravni odnosi

Sloboda ugovaranja

Članak 9.

(1) Poslodavac, radnik i radničko vijeće te sindikati i udruge poslodavaca, mogu ugovoriti uvjete rada koji su za radnika **povoljniji** od uvjeta određenih ovim ili drugim zakonom.

(2) Poslodavac, udruge poslodavaca i sindikati mogu kolektivnim ugovorom ugovoriti uvjete rada nepovoljnije od uvjeta određenih ovim Zakonom, samo ako je ovim ili drugim zakonom to izričito propisano.

(3) Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ugovorom o radu, pravilnikom o radu, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, kolektivnim ugovorom ili zakonom, **primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo**, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.

O hijerarhiji propisa i dokumenata... radnopravni odnosi

Pravilnik o radu

Obveza donošenja pravilnika o radu

Članak 26.

(1) Poslodavac koji zapošljava **najmanje dvadeset radnika** dužan je donijeti i objaviti pravilnik o radu kojim se uređuju **plaće, organizacija rada**, postupak i mjere za zaštitu dostojanstva radnika te mjere zaštite od diskriminacije i **druga pitanja važna za radnike zaposlene kod toga poslodavca**, ako ta pitanja nisu uređena kolektivnim ugovorom.

(2) Posebni pravilnici o radu mogu se donijeti i za pojedina poduzeća i dijelove poduzeća poslodavca, odnosno pojedine skupine radnika.

O hijerarhiji propisa i dokumenata... radnopravni odnosi

Pravilnik o radu

Članak 27.

- (1) O donošenju pravilnika o radu **poslodavac se mora savjetovati s radničkim vijećem**, u slučaju, na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (2) U pravilniku iz stavka 1. ovoga članka mora se naznačiti dan stupanja na snagu.
- (3) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka ne može stupiti na snagu prije isteka roka od osam dana od dana objave.
- (4) Pravilnik o radu mijenja se i dopunjuje na način propisan ovim Zakonom za njegovo donošenje.
- (5) Ministar pravilnikom propisuje način objave pravilnika iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Radničko vijeće može od nadležnog suda tražiti da nezakoniti pravilnik o radu ili neke njegove odredbe oglasi ništetnima.

O hijerarhiji propisa i dokumenata... službenički odnosi

Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 86/08, 61/11 i 04/18)

Propisi koji se primjenjuju

Članak 3.

Prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika u upravnim tijelima lokalnih jedinica uređuju se zakonom i na temelju zakona donesenim propisima.

Kolektivnim ugovorom mogu se urediti materijalna i druga prava službenika i namještenika u upravnim tijelima lokalnih jedinica. Kolektivni ugovor sklapaju ovlašteni predstavnici sindikata i općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Na pitanja koja nisu uređena ovim ili posebnim zakonom, propisima donesenim na temelju zakona ili kolektivnim ugovorom **primjenjuju se opći propisi o radu.**

O hijerarhiji propisa i dokumenata... službenički odnosi

Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 86/08, 61/11 i 04/18)

Pravilnik o unutarnjem redu

Članak 4.

- (1) Službenici i namještenici se primaju u službu i raspoređuju na slobodna radna mjesta utvrđena pravilnikom o unutarnjem redu.
- (2) Pravilnik o unutarnjem redu donosi se (1) posebno za svako upravno tijelo ili kao (2) zajednički pravilnik za više upravnih tijela lokalne jedinice.
- (3) Pravilnik o unutarnjem redu za upravna tijela općine donosi općinski načelnik, za upravna tijela grada gradonačelnik, a za upravna tijela županije župan. Pravilnik se donosi na prijedlog pročelnika upravnih tijela.
- (4) Pravilnikom o unutarnjem redu utvrđuju se unutarnje ustrojstvo upravnih tijela, nazivi i opisi poslova radnih mjesta, stručni i drugi uvjeti za raspored na radna mjesta, broj izvršitelja i **druga pitanja od značaja za rad upravnih tijela** u skladu sa statutom i općim aktima lokalne jedinice.

O organizaciji poslovanja i primjenjivosti radnopravnih instituta u vrijeme koronakrize...

- radno vrijeme i evidentiranje rada
- mjesto rada
- zaštita na radu
- godišnji odmor
- plaćeni dopust
- neplaćeni dopust
- otkazivanje/raspolaganje
- primjena čl. 95. ZOR-a

S internetskih stranica ministarstva rada...

Radni odnosi u okolnostima proglašene epidemije Covid-19

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada i
mirovinskoga sustava

- 1. Koje su obveze radnika u odnosu na izvršavanje ugovorenih poslova?
- 2. Koje su obveze poslodavca pri organizaciji rada u slučaju izvanrednog stanja?
- 3. Obveze radnika i poslodavca u slučaju rješenja ili drugog odgovarajućeg akta kojim se određuje samoizolaciji?
- 4. Koje su mogućnosti poslodavca u slučaju izmijenjenih okolnosti uslijed epidemije bolesti?
- 5. Može li poslodavac odrediti rad od kuće?
- 6. Da li je poslodavac dužan u slučaju rada od kuće radniku osigurati uvjete za rad?
- 7. Da li radnik ostvaruje pravo na plaću kod rada od kuće?
- 8. Koje su obveze poslodavca u odnosu na provođenje mjera zaštite na radu?
- 9. Kako poslodavac vodi evidenciju o radnom vremenu radnika koji radi od kuće?
- 10. Kako poslodavac vodi evidenciju o radnom vremenu radnika u slučaju privremenog prekida obavljanja poslova, odnosno rada radnika?
- 11. Može li poslodavac zbog nastalih poteškoća u poslovanju, svojeg radnika uputiti na rad kod drugog poslodavca („posuditi“ ili premjestiti)
- 12. Može li poslodavac radnika uputiti na korištenje slobodnih dana umjesto isplate prekovremenih sati?

Radno vrijeme i mjesto rada– ZOR

Članak 15.

(1) **Ugovor o radu sklopljen u pisanom obliku**, odnosno potvrda o sklopljenom ugovoru o radu iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona, mora sadržavati podatke o:

- 1) strankama te njihovu prebivalištu, odnosno sjedištu
- 2) **mjestu rada**, a ako ne postoji stalno ili glavno mjesto rada, napomenu da se rad obavlja na različitim mjestima
- 3) nazivu posla, odnosno naravi ili vrsti rada, na koje se radnik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova
- 4) danu početka rada
- 5) očekivanom trajanju ugovora, u slučaju ugovora o radu na određeno vrijeme
- 6) **trajanju plaćenoga godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo**, a u slučaju kada se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, načinu određivanja trajanja toga odmora
- 7) **otkaznim rokovima kojih se mora pridržavati radnik**, odnosno poslodavac, a u slučaju kada se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, načinu određivanja otkaznih rokova
- 8) **osnovnoj plaći, dodacima na plaću te razdobljima isplate primanja** na koja radnik ima pravo
- 9) **trajanju redovitog radnog dana ili tjedna**.

(2) Umjesto podataka iz stavka 1. točaka 6., 7., 8. i 9. ovoga članka, može se u ugovoru, odnosno potvrdi o sklopljenom ugovoru o radu, **uputiti na odgovarajući zakon, drugi propis, kolektivni ugovor ili pravilnik o radu koji uređuje ta pitanja**.

Radno vrijeme i mjesto rada – ZSNLP(R)S

Članak 42.

Službenik je dužan poštivati **propisano radno vrijeme** tijela u kojem je zaposlen i koristiti ga za obavljanje poslova radnog mjesta, odnosno dodijeljenih dužnosti te mora biti prisutan na radnom mjestu u skladu s uvjetima službe.

Službenik se tijekom radnog vremena bez odobrenja nadređenog službenika odnosno pročelnika upravnog tijela **ne smije udaljavati iz radnih prostorija**, osim radi korištenja dnevnog odmora. Udaljavanje radi hitnog i neodgodivog razloga službenik mora opravdati po povratku.

Službenik je o nemogućnosti dolaska na posao i razlozima spriječenosti dolaska dužan obavijestiti nadređenog službenika, odnosno pročelnika upravnog tijela najkasnije u roku od 24 sata od njihova nastanka, osim ako to nije moguće učiniti iz objektivnih razloga ili više sile, u kom je slučaju dužan obavijestiti nadređenog službenika, odnosno pročelnika upravnog tijela odmah po prestanku razloga koji su ga u tome sprječavali.

Službenik nema pravo na plaću za vrijeme neopravdane odsutnosti s rada.

Radno vrijeme i mjesto rada – ZSNLP(R)S

Primjeri iz kolektivnih ugovora županija XY i sindikata

Godišnji odmor

Članak 17.

Svake kalendarske godine djelatnik ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 20 (dvadeset) radnih dana.

Trajanje godišnjeg odmora – ZOR!!!

Članak 77.

(1) Radnik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na godišnji odmor **od najmanje četiri tjedna**, a maloljetnik i radnik koji radi na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja u trajanju od najmanje pet tjedana.

(2) Kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu može se utvrditi trajanje godišnjeg odmora duže od najkraćega propisanog stavkom 1. ovoga članka.

Radno vrijeme i mjesto rada – ZSNLP(R)S

Primjeri iz kolektivnih ugovora županije XY i sindikata

2. RADNO VRIJEME, ODMORI I DOPUSTI

2.1. RADNO VRIJEME

Članak 5.

Puno radno vrijeme službenika/namještenika je 40 sati tjedno.

Tjedno radno vrijeme raspoređuje se na 5 radnih dana, od ponedjeljka do petka.

Plaće službenika i namještenika

Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
NN 28/10

III. PLAĆE SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 8.

Plaću službenika, odnosno namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čini **umnožak** koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik, odnosno namještenik raspoređen i osnove za obračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Članak 9.

Osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave **utvrđuje se kolektivnim ugovorom.**

Ako osnovica za obračun plaće **nije utvrđena kolektivnim ugovorom, utvrđuje ju odlukom** župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik.

Plaće službenika i namještenika

Primjeri iz kolektivnih ugovora županija XY i sindikata
Određivanje osnovice – županije xy - varijanta #1

Članak 35.

Osnovica za obračun plaće za mjesec veljaču 2016. godine iznosi 2.120,00 kuna bruto.

Osnovica za obračun plaće iznosi najmanje iznos iz stavka 1. ovog članka s mogućnošću povećanja, ukoliko, sukladno propisima, financijske mogućnosti proračuna budu to dopuštale.

Ugovorne strane su sporazumne da će svake godine zajednički utvrđivati osnovicu za obračun plaće, **s mogućnošću povećanja** ako sukladno propisima financijske mogućnosti proračuna budu to dopuštale, te će temeljem toga župan donijeti odluku o visini osnovice.

Plaće službenika i namještenika

Primjeri iz kolektivnih ugovora županija XY i sindikata
Određivanje osnovice – županije xz - varijanta #2

V. PLAĆE, DODACI NA PLAĆE I NAKNADE

Članak 43.

*Plaću djelatnika u Županijskoj upravi čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću
Osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je
djelatnik raspoređen i osnovice za obračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu
radnog staža.*

*Ugovorne strane su sporazumne da će prije utvrđivanja prijedloga proračuna za svaku
slijedeću godinu **pregovarati** o usklađivanju osnovice.*

Članak 44.

*Osnovica za izračun plaće utvrđuju se u iznosu od 4.337,00 kuna bruto .
Osnovicu za izračun plaća ugovorne strane utvrđivati će za svaku slijedeću
proračunsku godinu na način da će se osnovica u iznosu iz stavka 1. ovog članka korigirati u
skladu sa proračunskim mogućnostima Poslodavca .*

Mogućnosti poslodavca u odnosu na drugačije mjesto rada (rad od kuće)...

- **za administrativne i slične poslove** – ne intervenirati uopće i evidentirati *normalno* radno vrijeme
- **dodatak (anex) ugovor o radu u skladu s člankom 17. ZOR-a**
- **primjena članka 7. st. 2. ZOR-a koji glasi:** *Poslodavac ima pravo pobliže odrediti mjesto i način obavljanja rada, poštujući pri tome prava i dostojanstvo radnika. (Ministarstvo rada)*

Mjesto rada i novele u odnosu na zaštitu na radu – važno zbog rada od kuće

Iz Pravilnika o izradi procjene rizika (NN 112/14 i 129/19)

IMPORTANT

Članak 1.

*(4) Poslodavac nema obvezu dokumentiranja procjene rizika za poslove koje radnik **povremeno** obavlja na izdvojenom mjestu rada, ako su to administrativni, uredski i slični poslovi za koje je u skladu s odredbama ovoga Pravilnika prethodno procijenjen i dokumentiran mali rizik i koje radnik redovito obavlja u prostoru poslodavca.*

Godišnji odmor

Raspored korištenja godišnjeg odmora

Članak 85.

- (1) Raspored korištenja godišnjeg odmora **utvrđuje poslodavac**, u skladu s kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, ugovorom o radu i ovim Zakonom, najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.
- (2) Radniku koji radi u nepunom radnom vremenu kod dva ili kod više poslodavaca, a poslodavci ne postignu sporazum o istodobnom korištenju godišnjeg odmora, dužni su mu omogućiti korištenje godišnjeg odmora prema njegovu zahtjevu.
- (3) Pri utvrđivanju rasporeda korištenja godišnjeg odmora moraju se uzeti u obzir potrebe organizacije rada te mogućnosti za odmor raspoložive radnicima.
- (4) Poslodavac **mora** radnika **najmanje petnaest dana prije korištenja godišnjeg odmora obavijestiti o trajanju godišnjeg odmora i razdoblju njegova korištenja.**

Plaćeni dopust

Plaćeni dopust Članak 86.

(1) Tijekom kalendarske godine **radnik ima pravo** na oslobođenje od obveze rada uz naknadu plaće (plaćeni dopust) **za važne osobne potrebe**, a osobito u vezi sa sklapanjem braka, rođenjem djeteta, težom bolesti ili smrću člana uže obitelji.

(2) Radnik ima pravo na dopust iz stavka 1. ovoga članka u ukupnom trajanju od sedam radnih dana godišnje, ako to nije drukčije uređeno kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu.

(...)

Neplaćeni dopust

Neplaćeni dopust Članak 87.

- (1) Poslodavac može radniku na njegov zahtjev odobriti neplaćeni dopust.
- (2) Za vrijeme neplaćenoga dopusta prava i obveze iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom miruju, ako zakonom nije drukčije određeno.

Primjena članka 95. ZOR-a...

Naknada plaće

Članak 95.

- (1) Za razdoblja u kojima ne radi zbog opravdanih razloga određenih **zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu**, radnik ima pravo na naknadu plaće.
- (2) Zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu određuje se razdoblje iz stavka 1. ovoga članka za koje se naknada isplaćuje na teret poslodavca.
- (3) Radnik ima pravo na naknadu plaće za vrijeme prekida rada do kojega je došlo krivnjom poslodavca ili zbog drugih okolnosti za koje radnik nije odgovoran.
- (4) Radnik koji odbije raditi zbog neprovedenih propisanih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, ima pravo na naknadu plaće za vrijeme dok se ne provedu propisane mjere zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, ako za to vrijeme ne obavlja druge odgovarajuće poslove.
- (5) Ako ovim ili drugim zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu nije drukčije određeno, radnik ima pravo na naknadu plaće u visini prosječne plaće koja mu je isplaćena u prethodna tri mjeseca.

Ako su *#posebneokolnosti* su propisane kolektivnim ugovoro, pravilnikom ili ugovorom o radu... izvrsno!

A što ako nisu?

Ako su *#posebneokolnosti* su propisane kolektivnim ugovoro, pravilnikom ili ugovorom o radu... izvrsno!

Članak 150.

(1) Prije donošenja odluke važne za položaj radnika, **poslodavac se mora savjetovati s radničkim vijećem o namjeravanoj odluci te mora radničkom vijeću** dostaviti podatke važne za donošenje odluke i sagledavanje njezina utjecaja na položaj radnika.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je radničkom vijeću na njegov zahtjev, prije konačnog očitovanja o namjeravanoj odluci poslodavca, dužan omogućiti održavanje sastanka radi dodatnih odgovora i obrazloženja na njihovo izneseno mišljenje.

(3) **Važnim odlukama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito odluke o:**

1) donošenju pravilnika o radu

2) planu te razvoju i politici zapošljavanja i **otkazu** (...)

Ako su *#posebneokolnosti* su propisane kolektivnim ugovorom, pravilnikom ili ugovorom o radu... izvrsno!

Odnos sa sindikatom

Članak 153.

- (1) Radničko vijeće, u svrhu zaštite i promicanja prava i interesa radnika, u punom povjerenju surađuje sa svim sindikatima koji imaju svoje članove zaposlene kod određenoga poslodavca.

- (2) Član radničkog vijeća može nesmetano nastaviti rad u sindikatu.

- (3) Ako kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, **sindikalni povjerenik preuzima sva prava i obveze radničkog vijeća propisane ovim Zakonom**, osim prava iz članka 164. stavka 2. ovoga Zakona na imenovanje predstavnika radnika u organ poslodavca iz članka 164. stavka 1. ovoga Zakona.

Ako su *#posebneokolnosti* su propisane kolektivnim ugovoro, pravilnikom ili ugovorom o radu... izvrsno!

Iz sudske prakse

Usoz-116/15-10

... Pravilnik o unutarnjem redu upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je pravni akt koji se u smislu odredbe članka 150. stavak 1. Zakona o radu može smatrati aktom važnim za položaj radnika, odnosno aktom koji je po svom predmetu uređenja te utjecaju na položaj i prava službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi **usporediv s pravilnikom o radu iz članka 150. stavka 3. točke 1. Zakona o radu** prije čijeg donošenja poslodavac **ima obvezu savjetovati se s radničkim vijećem (odnosno sindikalnim povjerenikom)** te mu dostaviti podatke važne za donošenje odluke i sagledavanje njezina utjecaja na položaj radnika. Polazeći od navedenog, a imajući na umu naprijed navedeni predmet uređenja osporavanog Pravilnika, Sud smatra da se prije donošenja osporenog Pravilnika, njegov donositelj morao savjetovati s ovlaštenim sindikalnim povjerenikom o namjeravanoj odluci o donošenju Pravilnika o unutarnjem redu te **sindikalnom povjereniku dostaviti podatke važne za donošenje Pravilnika.**(...)

Za kraj... prilikom intervencija u postojeće radnopravne režime molim obratiti pozornost na sljedeće...

- poštivanje standarda *in favorem laboratoris*
- *potpore poslodavcu nisu potpore radnicima (iako je svrha očuvanje radnih mjesta)*
- zakonito postupanje prilikom donošenja općih i pojedinačnih akata poslodavca
- različite djelatnosti i područja = različiti modaliteti postupanja
- retroaktivno djelovanje propisa!!!!
- fleksibilnost u pristupu
- **NE!** copy-paste pristupu!
- pouzdanost izvora informacija!
- Zakon o minimalnoj plaći NN 118/18 !!!

